

Csapó Endre Trianon politikai gyökere

Június 4-én Trianonra gondolunk. Immár 82-ik alkalommal. Olyanok is, akik akkor még nem is éltünk. Ez a nemzet emlékezete. Jó lenne már elfelejteni, de nem engedik. Nem engedi ez a körülöttünk való világ, amely a Trianonban nagyhatalmi határozatba tett gyűlöletet tovább élteni. Trianon nemcsak volt, Trianon folyamatosan jelen van. Nemcsak történelem, de jelenvaló, élő, mindennapos esemény. Egyéni és nemzeti sorsunk meghatározója, kiiktathatatlan, megkerülhetetlen, irgalmatlan monstrum.

Trianon nemcsak magyar tragédia. Trianon csak része egy világméretű átrendezésnek, amelynek körvonalai már kirajzolódnak. Az átrendezés iránya nyomon követhető a huszadik század változásaiban. A szabás-minta a francia forradalom volt. Elpusztítani a fennálló rendet a félrevezetett és felbőszített tömeg segítségével, és helyébe egy új, nagy eszme győzteseinek művilágát létrehozni. Ez a kísérlet akkor és olyan gyorsan nem sikerült, tervezői tanultak a hibákból. A nagy átalakításra nem néhány esztendő, de lehet, hogy néhány évszázad szükséges. De a terv halad.

Ha áttekintjük a francia forradalmat követő két évszázadban létrejött változásokat, meglepő következetességet láthatunk. Az alapminta a királyi trónok ledöntése, köztársasági államforma létesítése. Megjelenik a nacionalizmus és a nemzetállam eszméje, de nem mint a nemzeti társadalmakat állami szintre emelő eszme, hanem mint a fennálló rend ellen indítható erő, a to-

vábbiakban forradalmak és háborúk eszmei alapja. Ezzel párhuzamosan állami határokon belüli alkalmazásra Európa-szerte újszerű szellemi és politikai eszmék, ideológiák születnek és terjednek. Jellemzőjük a nemzetek felettség, továbbá a társadalmat megosztó jelleg, aminek osztályharcot hirdető változata a nemzeti elit kipusztításának igazolására szolgál. Ezen eszméknek két pontosan elhelyezhető pólusa van: a liberalizmus és a szocializmus. Mindkettőnek sokrétű fokozata van az elviselhetőtől a pusztulást, romlást hozó radikalizmusig. A liberalizmus küzdőtere a gazdasági élet, a szocializmus a társadalom politikai átalakítására törekszik. Mindkettő nemzetközi kötődésű, mindkettő nemzetellenes, mindkettő támadó, terjeszkedő, leigázó. Mindkettő agresszív, nemzetközileg támogatott nyomul minden társadalomban.

Ezekkel szemben természetesen megjelentek a védekezés ideológiai, társadalmi és politikai ellentétei is. A konzervativizmus elsősorban, amelynek számos megjelenési formája volt. De öszvérmegoldásra is sor került, a liberalizmusnak létrejöttek nemzeti változatai is, csakúgy, mint a szocializmusnak. A konzervativizmustól a nemzeti szocializmusig minden társadalomfilozófiai képződmény védekezés folyamatában jött létre, a nemzetközi liberalizmussal és szocializmussal szemben. Joggal nevezik reakciónak.

Emberi történelmünknek ma olyan szakában élünk, amelyben immár kétszáz éve az egész emberi társadalomra kiható átalakítás folyamata zajlik, amelynek jellemzője az univerzalizmus, vagyis az a törekvés, hogy a világ ne a véletlenek esetlegessége, hanem valami-

lyen terv vonalán egyetemesen alakuljon. A terv a két világháború létrehozta állapotok kihasználásával már feltartóztathatatlanul halad előre. Ennek a világra szóló nyomulásnak, mint minden változásnak, vannak áldozatai és vannak szerencsés kedvezményezettjei.

Magyarország áldozata az új világ vajúadásának. Elháríthatatlanul, kivédhetetlenül áldozata politikai és földrajzi helyzete alapján egyaránt. 1848-ban, nem hallgatva Széchenyre, korán bontottuk ki a trikolórt. A haza bölcse megalkotta a Szent Korona országának alkotmányos rendezését biztosító kiegyezést az éppen megérkező kapitalista fellendülés idejére, de a dinamikus gazdasági fellendülés a legszabadabbra eresztett liberalizmussal iszonyú károkat idézett elő a magyar társadalom rendjében. És amikor a nagyhatalmi politika a Közép-Európa szétrombolására megtervezett első világháborút kirobbantotta, abban Magyarország, földrajzi fekvése és közép-európai gazdasági jelentősége miatt háborús célterület volt.

Tisza István, Magyarország Széchenyi éleslátásával megáldott miniszterelnöke tisztán látta a helyzetet, amikor 1914 márciusában azt mondta: "Európa népeit egy végzetszerű áramlat hajtja a politikai radikalizmus felé; és nem tudom, ellen fogunk-e tudni állni ennek az áramlatnak... de meg kell próbálnunk az ellenállást. Ha ezt a magyar szigetet, ezt a maroknyi kis nemzetet az Úr Isten fenn akarja tartani a jövőben is, meg kell adnia az erőt ennek a nemzetnek, hogy olyan áramlatokkal szemben, amelyek a halál leheletét fújják rá, ellen tudjon állni, amíg nem késő. Ezt vallom végső erőm megfeszítéséig."

Ismételjük meg a kulcsszavakat: végzetszerű áramlat, politikai radikalizmus, halál lehelete, amíg nem késő... Tisza István olvashatta a világboldogító eszmét a Huszadik Század című folyóiratban.

Ahhoz, hogy az emberiség elnyerje az elméletgyártók által festett szép jövőt, még ki kellett robbantani a háborút, hogy attól még kívánatosabb legyen a „tartós és végleges világbéke”. Tudjuk az eredményt, nevezetesen Magyarország sorsát a nagyhatalmi elrendezésben. Pedig lehetett volna másképpen is megalkotni a békét, ha ez a háború nem annak érdekében folyik, hogy az legyen, ami bekövetkezett. Vecseklőy Lajos könyvéből (Nemzetgyilkossági kísérlet, Trianon 1919. (Párizs)) idézzük az alábbiakat a két vonal között:

“Logikus és cáfolhatatlan érvekkel válaszol Tisza István a parlamentben 1917. január 24-én Wilson 1916. december 18-i békejavaslatára: A háború előtt következetesen érvényesített békés külpolitikánkhoz, a háború alatti magatartásunkhoz és az utóbbi időben kifejtett békeakciónkhoz híven csak rokonszenvvel üdvözlünk minden törekvést, amely a béke helyreállítására irányul. Ennek folytán készséggel hajlandók vagyunk a béke fölötti eszmecserét az Egyesült Államok kormányával folytatni.

Mindenekelőtt szemben azzal a ténnyel, hogy tudniillik az Egyesült Államok elnöke üzenetében bizonyos különbséget tesz a mi válaszuk és ellenfeleink válasza között, meg kell állapítanom, hogy szövetségünk nemcsak azt jelentette ki, hogy hajlandó béketárgyalásokba bocsátkozni, de egyúttal kijelentette azt is, hogy ezeken a béketárgyalásokon hajlandó olyan béke-

feltételeket előterjeszteni, amelyek meggyőződésünk szerint elfogadhatók lennének ellenfeleinkre nézve is, alkalmasak lennének arra, hogy tartós béke alapjául szolgáljanak. Ezzel szemben a békefeltételeknek az a megjelölése, amely ellenfeleinknek az Egyesült Államok kormányához intézett válaszában foglaltatik, egyértelmű legalábbis a Monarchiának és a Török Birodalomnak a földarabolásával. Az tehát hivatalos bejelentése a megsemmisítésre irányuló háborúnak, ami egyenesen reánk kényszeríti az erőnk teljes megfeszítésével való ellenállást és küzdelmet mindaddig, amíg ellenfeleinknek ez a hadicélja fennáll.

Ilyen körülmények között nem lehet kétség aziránt, hogy melyik hatalmi csoport magatartása áll közelebb az Egyesült Államok elnökének felfogásához. Hiszen az Amerikai Egyesült Államok elnöke üzenetében állást foglalt az olyan béke ellen, amelyben »a győztes rákényszerítene a maga akaratát a legyőzöttre, amelyet tehát az egyik fél megaláztatásának, elviselhetetlen áldozatnak tekintene, s amely fullánkot, bosszúvágyat vagy keserű gondolatot ébresztene a legyőzöttben.« Ebből világosan következik, hogy amíg a velünk szemben álló hatalmak lényegesen meg nem változtatják hadicéljukat, az ő álláspontjuk és az Egyesült Államok elnökének békecéljai között áthidalhatatlan ellentét van...

Másik megjegyzésem a nemzetiségi elvre vonatkozik. Nem mélyedek bele abba a hálás témába, hogy minő erkölcsi jogosultsága van a nemzetiségi elv hangoztatásának Anglia és Oroszország részéről, és egy olyan program keretében, amely megsemmisítené a

magyar nemzetet és amely az orosz uralomnak szolgálná ki a Boszporusz vidékének mohamedán lakosságát. De ettől eltekintve megjegyzem - ezzel pártkülönbség nélkül mindnyájunk meggyőződését fejezem ki -, hogy az egész magyar közvélemény tiszteletben tartja a nemzeti elvet, az egész magyar közvélemény kívánja a nemzeteknek szabad fejlődését és virágzását, amit igen helyesen fejez ki az Egyesült Államok, midőn azt a kívánalmat állítja fel, hogy: »Minden nép részére meg kell szerezni az élet- és istentiszteletet, az egyéni és a szociális fejlődés biztosságát«. Azt hiszem, hogy ez a kíváncsi sehely olyan mértékben megvalósítva nincsen, mint a Monarchia két államában, az erőteljesebb nemzeti jelleggel bíró magyar államban is, és azt hiszem, hogy a népek és nemzetek ama tarka konglomerátuma által lakott területen, amely Európa délkeleti részét alkotja, a nemzetek szabad fejlődésének posztulátuma tökéletesebben nem valósulhat meg, mint a magyar és az osztrák monarchia fennmaradása és erőteljes érvényesülése mellett.

Mi tehát teljesen egynek érezzük magunkat az Egyesült Államok elnöke által hangsúlyozott és most felolvasott posztulátummal, és rajta leszünk, hogy a közvetlen közelünkben levő vidékeken ez az elv érvényesüljön. Különben ismétlem, hogy híven tradicionális külpolitikánkhoz is, szövetségesünkkel egyetemben készek vagyunk megtenni mindent, ami Európa népeinek a tartós béke áldásait biztosítja.”

Ha ilyen béke jött volna létre, szebb lenne a világ. Nem lett volna második világháború. De már tisztán

látható: nem ez volt a cél. A cél érdekében még egy világháborúnak kellett jönnie.

Ezt a levelet iskolai tankönyvekbe kellene iktatni, és minden amerikai látogatónak kezébe adni. Nem tudjuk, hogy Tisza István kapott-e választ Wilsontól, de Magyarország hamarosan megkapta a választ. 1917. december 4-én az Egyesült Államok hadat üzent Ausztria-Magyarországnak. Ebben az áll: „Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy semmilyen tekintetben sem kívánjuk az osztrák-magyar birodalmat megkárosítani vagy átalakítani”. Ez persze akkor is már nyilvánvaló hazugság volt, csak a Károlyi Mihály-féle demokraták hittek benne vakul mindvégig, és éltek még sokáig büntudat nélkül a lelövetett Tisza Istvánt vádolva és gyűlölve mindvégig. A „hálás utókor” Károlyi Mihály szobrát láthatja a Parlament mellett, ahol Tisza István szobra állt és kellene állnia újra. Ez jelzi a mai Magyarország bolsevizáltsági fokát.

Még egy fejezet ide kívánczik Vecseklőy könyvéből: “Lansing (1918) október 18-án a Monarchiához intézett jegyzékében közli, hogy a Tizennégy Pont Tizedik Pontját már nem tekinti érvényben levőnek, s hogy az érintett népeknek »maguknak kell bírászkodniuk afelett, hogy az osztrák-magyar kormány részéről milyen engedmény elégíti ki igényeiket.

Az idézett jegyzékkel Wilson tehát hatályon kívül helyezte a Tizennégy Pontnak az Osztrák-Magyar Monarchiára vonatkozó Tizedik Pontját, és egyúttal kimondta a Monarchia felett a halálos ítéletet. De mást is kimondott. E jegyzékkel eljutottunk a wilsoni csalárd-

ság csúcspontjához, a nyíltan elismert önbíráskodáshoz. E népeknek »maguknak kell bírászkodniuk«.

Nem Wilson, a Tizennégy Pont szerzője, a leendő béke apostola és bírja ítélt.

Nem! A bosszúvágó, még csak állammá sem alakult népcsoportok önbíráskodása következik. Az új, boldog világban, amely a »jog és igazság messze világító elvén nyugszik« az ököljogot, fosztogatást, rablás-vágyat, faji gyűlöletet ruházza fel Wilson bírói hatalommal. Ez az intézkedés valóban minden vonatkozásban ellenkezik nem csak Wilson összes eddigi megnyilatkozásaival, hanem mindazzal a minimális erkölcsi ígérennyel és jogérzékkel is, amit Európa, véres története folyamán két keresztény évezreden át többé-kevésbé fenntartott vagy legalábbis fenntartani igyekezett.

Ennek a bosszúvágó önbíráskodásnak, fosztogatásnak, rablásnak, faji gyűlöletnek a működési iparlevele a trianoni békeszerződés, amelynek minden egykori és mai magyarellenes bűncselekményét igazolja és bátorítja a Párizsban fogant és ugyanott újrafogant nemzetközi jog, amelynek alapján áll a mai International Community politikája Magyarország irányában.

Magyarországon sok elhanyagolt területe van a történelemkutatásnak, ezek egyike Trianon következményeinek és hatásának felderítése. Nincs hazánkban Trianon Intézet, nincs Trianon-kutató fakultás. Senki nem foglalkozik például azzal a kérdéssel, hogy milyen szerepe volt a baloldali mozgalmaknak, baloldali pártoknak a háborúk kirobantásában, a békék készítésében. Wilson elnök demokrata párti volt, ami ott a baloldal

pártja. Clemenceau vad szocialista volt, Lloyd George a Labour Party híve, a párizsi békeszerződések tárgyaló asztalai körül csupa baloldaliak, pártemberek ültek. A háború végére egész Európa szocialisták, marxisták, szociáldemokraták kormányzata alá került. Károlyi Mihály és demokrata miniszterei, majd a tanácsköztársaság szereplői csupa baloldaliak voltak. Tisza István átlátott rajtuk, megismételjük: Európa népeit egy végszerű áramlat hajtja a politikai radikalizmus felé...

Wilsonnak, illetve őt irányító tanácsadójának Mandell House-nek, a 14 pont megfogalmazójának és a vele kapcsolatos csalárd politika kigondolójának, döntő szerepe volt Magyarország tönkretételében. Valahogy, szinte időzítve lépett színre egy világ-átalakító tervekkel telített társaság Amerikában, és vonta be a háborúba, megszakítva a hagyományos elzárkózó politikát. Wilson 1912-ben lett Amerika elnöke, 1914. december 14-én már így szól egy interjúban: „Ausztria-Magyarországnak Európa jóléte érdekében darabokra kell hullnia”. Ezt az embert a világ-átalakító terv végrehajtására preparálták. 1916-ban újraválasztotta az amerikai nép, mert a béke megőrzését ígérte. Február 26-án még így szólt: „Amerikának nem szabad beavatkozni a háborúba”. Március 8-án már elfogadta az úgynevezett House-Grey-féle memorandumot, amely szerint az Egyesült Államok kötelezettséget vállal, hogy hadba lép a szövetségesek oldalán.

Azután, hogy Wilson elnök elvégezte a piszkos munkát, a következő elnök, a konzervatív-republikánus Hoover visszaállította a Monroe-elvre hivatkozó, Amerika távolmaradását célzó politikát, Amerika visszavo-

nult a világrendezői kalandból. Nem kell azonban sokat várni: a vagyonban és hatalomban megnövekedett Egyesült Államok újra színre lép, amint ismét egy baloldali elnöke lesz; Rooseveltt 1933-ban felkarolja a Szovjetuniót, és megerősíti a nyugati demokráciák és a pánszláv, bolsevista irányítású Oroszország szövetségét, ami Európa megszállásában tetőzik, és félévszázadra Európa amerikai-szovjetorosz megszállás alá kerül.

A kapitalista-kommunista ellentételmélettel elkenődött két, Európán kívüli nagyhatalom Európa-rendező (felező) partneri időszakában a visszaállított trianoni határok megfeleltek mindkét hatalomnak. Amikor már nyilvánvaló lett, hogy a globalizáció szovjet megoldása (szovjet világállam létrehozása) járhatatlan út, Moszkvától megvonták az apanázst, a Szovjetunió beépített élheteretlensége (államkapitalizmus) folytán összeomlott. A párizsi békék által létrehozott közép-európai vákuumot most Amerika tölti be. Minden jel szerint Amerika is ragaszkodik Magyarország megcsonkított állapotához. Az Orbán-kormány nem egy figyelmeztetést kapott Amerikától, Nyugat baloldali kormányaitól és Brüsszeltől (Európai Unió), hogy óvakodjon túl sokat tenni a trianoni ártalmak ellen.

A huszadik század európai háborúinak legfőbb nyertese a nyugati szlávok mellett Románia. A nagy szláv egység nem jött létre, de még a kis délszláv egység is szétesett. Erdélyt lehúzza a mélybe a Havasalföld és Moldva élheteretlen Romániája. A világpolitika jelenlegi irányítói érzéketlenek aziránt, hogy a természetlen, fejlődésre képtelen balkáni ortodoxia Európá-

nak egy ősi kultúrterületét és annak fejlett történelmi türelmű, együtt élő civilizációját, ha úgy tetszik demokratizmusát pusztítja Erdélyben.

Az európai egység kidolgozóinak, az amerikanizált Nyugat-Európának csak a magyar patriotizmussal van problémája. A szlovákok, ukránok, románok és szerbek nyilvánvaló magyarellenos politikája, minden szépen megfogalmazott európai normával ellentétes viselkedése érzéketlenül hagyja őket. Soha el nem hangzik, hogy ezek nacionalisták, fajgyűlölők, üldözők, kirekesztők. Elkövetett antiszemita népirtásuk szóba sem kerül. Ez is a baloldali politika kettős mércéje, elfogult egyoldalúsága, ugyanaz, ami érvényesült Trianonban. Mert abban a valamikori állítólagos magyar elnyomásban évszázadokon át „szenvetett” oláhság, tótság, szerbség a magyar urakkal szemben szolgák voltak, tehát demokraták. Az elnyomó urak fasiszták.

A magyaroknak nem elég egyszer bűnhődni, folyamatosan kell büntetni őket utódaikban is. Amazoknak jogos az elégtétel, utódaikban is. A „baloldali népek” szolidaritása, a győztesek örökös státusa tartós állapotában nem megengedhetők holmi magyar nacionalista kilengések. Ebbe a szolidaritás-táborba beletartozik a magyarországi baloldal is. Erős külföldi mecénás támogatottsággal Magyarországon példa nélküli méretű baloldali tábor vallja hitelvként a nemzetközi elkötelezettséget. Ez náluk ideológiai alapállás Jászi Oszkártól Horn Gyuláig. A magyarellenesség, nemzetellenesség bolsevik erény.

A nyugaton nagyon erős baloldali sajtó és a budapesti (főleg külföldi tulajdonú) baloldali sajtó közös

stratégiával támadta állandóan a magyar kormányt, vádolva jobboldalisággal, ami hovatovább olyan megbélyegző szó lesz, mint a fasiszta megjelölés. Nagy erők mozdultak az „orbánizmus” ellen, mert nyeresre állt a választás minden előzetes kiértékelés szerint, és jól gondolja meg, aki tűzbe tenné a kezét a választások manipuláció-mentességéért. Nagy volt a riadalom Európa-szerte, ahol vesztesre állnak a közeljövő választásain a baloldali kormányzó pártok. Vajha Magyarországra is származna abból valami előny, hogy a nyugati politikai hatalmasságok örömeire a hazai bolsevisták euroconform kormányt alakítottak.

A Benes dekrétumok mai kérdése a politikai erkölcsösség királyvízpróbája a létesülő Egyesült Európa vizsgáztatására. Itt van mellettünk két ország az Európai Unióba menendő, amelyek iker ország korukban, háború utáni időben faji üldözést, nemzetirtást (genocídiumot) követtek el államelnöki rendelet alapján. Ezek a rendeletek nemcsak kihatásaikban, de a csehek, szlovákok jogrendszerében ma is érvényben vannak, és e két állam ragaszkodik azok érvényben maradásához, az Európai Unióba is magukkal viszik, és ha vihetik is, ez logikus folyamata a kettős elbírálásnak: amely országok a győztes oldalon találták magukat, mentesek bármiféle háborús büntől és főleg háború utáni büntől a nemzetközi baloldali szolidaritás elvei alapján.

Az új magyar kormány baloldali, mégpedig a legszélsőbb vágányról a nyugati demokráciába átigazolt politikusai az eleve demokrata és baloldali (engedélyezett nacionalista) szomszédnépek magyarellenes kisebbségi politikájához elvtársi vonzalommal kötődnek.

Máris kijelentették, hogy helyrehozzák a megrontott szomszédviszonyt. Trianon kérdésében érzelmileg és elvtársilag odaát van a helyük. Ezt még nem elegendi látják Magyarországon.

De van már egy erős irányzat, amely hirdeti, hogy a magyarok hazája több, mint amit a mai térkép mutat, és ennek a nagyobb magyar hazának meg fog szűnni a szétdarabolt állapota. A nemzet fogalma erősödik, és az idegenség kihívásaival szemben a szétszakított részek egybekívánczozása tágítja a földrajzi teret is. A két évvel ezelőtti árvíz és a Tisza-mérgezés figyelmeztetett arra, hogy a Kárpát-medencében békére és rendre van szükség. Ezen a területen a békének és rendnek a magyar nép a letéteményese. Trianont meg kell haladni, mert Trianon a béke és rend ellenében jött létre és van jelen ma is. Meg kell találni a kiutat Trianonból. És erre ne csak június 4-én gondoljunk, hanem az év minden napján.